

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Iustitia Et Iure ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

3 De diuisione sacrificij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

eis, & sacrificium Melchisedech præfigurabat sacrificium Eucharistiæ. & omnia sacrificia veteris legis præsignabant oblationem Crucis vel Eucharistiæ. & valde credibile est, nulli sacrificium intinctu diuino fuisse oblatum in lege naturæ, quod talem significationem allegoricam non habuerit: omnia enim erant umbra Christum obscure insinuantes, & mentes hominum ad illum excitantes. hæc tamen significatio non pertinet ad rationem sacrificij vt sacrificium est. Vnde non fuisset, si Adam innocentiam conseruasset. Potest tamen dici pertinere ad sacrificium, vt est propria huius vel illius status carimonia. sed vberior horum tractatio alium locum postulat.

20 Dices, Ethnici etiam diis inferioribus, à quibus certa dumtaxat beneficia expectabant, quique alijs subiecti erant, sacrificium offerebant, vt Cereri, Mineræ, Plutoni, & alijs huiusmodi: ergo non solum supremum principatum sacrificio testantur.

Respondeo, Ethnici in sua Religione suoque cultu multa *deuota* & pugnantia inuoluebant: putabant enim diuinitatem esse in multa partitam, easque partes non esse eiusdem dignitatis & gradus, in omnibus tamen sacrificio colendam: qua in re partim errabant, partim verum iudicabant: etiam enim absurdissimum sit diuinitatem in partes secare, tamen generatim verum est omnem diuinitatem sacrificio esse dignam.

DUBITATIO III.

De diuisione Sacrificij.

21 **T**Ribus modis diuidi potest. Primò, Ratione materia; nam materia vel erat animal ali-quod, vel erat res inanima, eaque vel solida vel liquida. Sacrificium animalis dicitur *victima* vel *hostia*. Vnde hæc nomina ducta, Grammaticos consulte. Oblatio rei inanimæ solidæ vocatur *immolatio*; quamuis hoc nomen etiam ad omne sacrificium extendatur. Oblatio rei liquidæ, *libamen*.

Vbi aduerte, libamina & immolationes esse sacrificia imperfectiora, quàm victimas: vnde apud Gentiles etiam dijs minoribus fiebant; quibus tamen victimas non offerebant, sed ordinariè tantum duodecim dijs maioribus. Porro in veteri lege victima solum constabat animalibus mundis istis, oue, capra, hædo, boue, vitulo, columba, passere, turture: neque aliud genus licitum erat sacrificare. Res autem inanimæ solidæ, quæ offerebantur in sacrificium, erant panis, simila, sal, thus, manipulus spicarum virentium, & triticum. patet Leuit. 2. & 6. Hæc leuabat sacerdos in altum, varièque conficiebat & immutabat; in qua immutatione consistebat ratio sacrificij: nam panis in frustra dissecebatur; simila fartagine, elibano, vel craticula coquebatur; sal vrebatur; thus adolebatur; manipulus spicarum torrebatur; triticum conterebatur. Liquidæ erant, sanguis, vinum, oleum, aqua. hæc effusione offerebantur.

22 Secundò, Diuidi potest partim ex forma, partim ex fine, in *holocaustum*, sacrificium pro peccato, & *hostiam pacificam*. *Holocaustum* erat sacrificium perfectissimum; quia in eo tota res in fumum resoluta, sursum ad Deum ascendebar, nihilque ex eo vsibus cedebat humanis. vnde expressius per hoc significabatur omnia ipsius esse, & ab ipso

prouenire. quare potissimum ad hunc finem fiebat; quamuis etiam interdum fieret pro peccato populi & sacerdotum.

Sacrificium pro peccato partim cremabatur, partim cedebat in vltim sacerdotum, qui in attio templi ex eo vesciebantur. Offerebatur non pro peccatis internis, sed pro externis quibusdam, vt pro peccatis commissis per ignorantiam circa carimonia; vt patet Leuit. 4. & 5. Item furti, per- iurij, calumniæ; vt patet ex cap. 6. 7.

23 Notandum autem est, hoc genus sacrificij ab Hebræis vocari *Chartat*, quæ vox etiam peccatum significat. Vnde Apostolus eleganter ad Hebræam vocem respiciens dixit, ad Rom. 8. *De peccato damnauit peccatum*; quasi dicat, De chartat damnauit chartat, id est, per sacrificium Crucis, quod erat pro peccato, deleuit peccatum. & 2. ad Cor. 5. *Enim, qui non nouerat peccatum, pro nobis peccatum fecit*; id est, hostiam peccati constituit.

Hostia pacifica partim cremabatur, partim edebatur, tum à sacerdotibus, tum ab ijs qui obulerant. Offerebatur vel in gratiarum actionem pro beneficijs acceptis; & tunc eodem die comedi debebat: vel ad noua beneficia impetranda, & tunc differri poterat eius consumptio in diem posterum, non tamen vlteriùs.

Tertiò diuidi potest ex fine in *λατρευτικόν*, *ευχαριστικόν*, impetratorium & propitiatorium. quæ diuisio parum differt à priore. *λατρευτικόν* dicitur quod solum fit ad Deum colendum, eiusque principatû & nostram seruitutem testandam. hoc potissimum fit holocausto. *ευχαριστικόν* dicitur, quod fit in gratiarum actionem pro beneficijs acceptis. Impetratorium pro beneficijs accipiendis. vtrumque dicebatur in veteri lege *Hostia pacifica*. Propitiatorium siue *in asino* est quod offertur pro peccatis, & pro peccatorum panis ac flagellis auertendis. Hoc idem est quod hostia pro peccato.

DUBITATIO IV.

Utrum hoc tempore licitum sit offerre agnum vel vitulum.

24 **V**idetur id esse licitum: nam offerre sacrificium est legis naturæ; vt docet D. Thomas cum Cater. art. 1. & 4. vnde etiam in statu nudæ naturæ fuissent sacerdotes & sacrificia. fuisset enim cultus externus, quo Deum tamquam totius naturæ conditorem & Dominum fuissent venerati; qui cultus potissimum consistit in sacrificio.

25 Resp. & Dico Primò, Fore superstitionem si Christianus vel Iudæus huiusmodi sacrificium offerat.

De Iudæo patet, quia apud Iudæos hæc sacrificia continent in se protestationem Christi venturi: offerunt enim illa vt à Deo in veteri lege instituta, sic autem sunt signa Christi venturi, abolita per Christi mortem, & sacrificium nouæ legis.

26 De Christiano probatur Primò, Quia in Ecclesia tantum est vnicum, verum, & propriè dictum sacrificium, quod omnibus veteribus sacrificijs successit, vt passim docent Patres. Vnde in Collecta Ecclesiæ dicitur, *Deum, qui legalium disferentiam hostiarum, vnus sacrificij perfectione sanxisti*. Sic D. Augustinus lib. 8. de ciuit. cap. vlt. probat, epulas illas, quæ à quibusdam sepulchris Martyrum solent imponi, non esse sacrificia Marty-

Sacrificia diis inferioribus oblata.

1. Diuisio, ratione materia.

Quibus rebus constabat.

2. Diuisio, ratione forme. Holocaustum.

Pro peccato.

Hostia pacifica.

Non esse licitum Christiano.